

Johann Sebastian Bach

Johannes Passion

Oosterkerk te Hoorn

donderdag 2 april 2015

aanvang 20:00 uur

Kerk open om 19:15 uur

Soli Deo Gloria

James Doing	tenor - evangelist
Hans Christian Hinz	bas - Christus
Caroline Stam	sopraan
Maria Fiselier	alt
Jeroen de Vaal	tenor
Matthijs Mesdag	bas
Takeshi Sudo	viola da gamba
Beitske Verheij	cello continuo
Aukje Broers	orgel

Oratoriumvereniging Soli Deo Gloria
Orkest: Noordhollands Bach Orkest
Dirigent: Marcel Joosen

Besproken plaats

Toegangsprijs € 27,00

Jeugd tot 16 jr. € 13,50

Rij:

Stoel:

Dames en heren,

Namens bestuur en leden van Soli Deo Gloria heet ik u van harte welkom in de Oosterkerk. Deze kerk was in de jaren zeventig verworpen tot een bouwval. Sloop om een ruime parkeerplaats te creëren, was een serieuze optie. Gelukkig heeft een aantal enthousiastelingen de handen ineen geslagen en werd de restauratie ter hand genomen. In mei 1982 werd het gebouw feestelijk heropend door prins Claus.

Sedert 1983 voert Soli hier jaarlijks de Johannes Passion op. Ook onze najaarsconcerten vinden hier plaats.

Door onze concerten te bezoeken, steunt u ons koor. Onderstaand kunt u lezen hoe u ons nog verder kunt steunen. In deze tijd van teruglopende subsidies hebben we u hard nodig.

Ik wens u veel luisterplezier toe bij ons concert.

Jan Lodde, voorzitter

Ons koor kan nieuwe leden gebruiken. Vooral tenoren en sopranen zijn meer dan welkom. U kunt vrijblijvend komen luisteren naar onze repetities, op dinsdag van 20.00 tot 22.00 uur in de Vrije School Parcival, Nachtegaal 146 te Hoorn.

U kunt ons steunen door donateur of sponsor te worden. Hiervoor kunt u zich aanmelden bij onze secretaris, mevrouw M. Faber, tel. 0229 241154, of e-mail: secretaris@solideogloria-hoorn.nl.

Noteert u alvast de datum van ons volgende concert. Op zondag 15 november 2015 neemt voert 'Soli' Händels wereldberoemde oratorium Messiah uit. Hopelijk zien we u daar weer als toehoorder of als zanger. Meer informatie op onze website: www.solideogloria-hoorn.nl

Bachs Johannes Passion

Bach begon in 1723 zijn werk als cantor in Leipzig. Daardoor was hij onder andere verantwoordelijk voor de kerkmuziek in de beide hoofdkerken van de stad. Elke zondag moest een muziekwerk in deze kerken uitgevoerd worden: orgelmuziek en een cantate. Die schreef Bach zelf of hij gebruikte materiaal van andere componisten. Van de muziek op kerkelijke hoogtijdagen werd meer verwacht. Dus in het jaar na zijn aantreden stond Bach ook voor de opgave een groot werk te scheppen. Hij besloot een passie te componeren. Daarmee volgde hij een traditie die al in Leipzig bestond. In 1717 werd daar al een passie uitgevoerd. En in 1721 werd door Telemann een passie in de Thomaskirche uitgevoerd.

Als men de Johannes Passion beluistert, moet men eigenlijk in het achterhoofd houden dat het gebruiksmuziek is: passies werden uitgevoerd tijdens een kerkdienst. Tussen de twee delen van de Johannes Passion (die toch samen bijna twee uren duren) werd er door de dominee in Leipzig een preek gehouden. Deze preek duurde meestal ongeveer een uur!

De Johannes Passion is voor het eerst uitgevoerd in de vespersdienst op Goede Vrijdag 1724 in de Nikolaikirche in Leipzig. In 1725 volgde een compleet veranderde versie. Er werden onder andere twee grote koraalbewerkingen in verwerkt. Eén daarvan was 'O Mensch, bewein' dein' Sünden groß', die hij later gebruikte in de Matthäus Passion.

Een derde versie volgde enkele jaren na de voltooiing van de Matthäus Passion. In deze versie verwijderde Bach een aantal stukken, waarvan de tekst eigenlijk uit het evangelie van Matthäus kwam. De vierde versie kwam in 1739

tot stand, waarin Bach de structuur van de 1724 versie herstelde. Verder werden diverse wijzigingen aangebracht. Deze versie is echter nooit voltooid: Bach stopte na het tiende deel. Interessant is een verhaal uit de biografie door Christoph Wolff hierover:

"... Mogelijk brak Bach zijn werk af vanwege een onplezierige affaire in de lente van 1739, want de stadsclerk noteerde op 17 maart van dat jaar, precies tien dagen voor Goede Vrijdag: 'In opdracht van de nobele en uiterst wijze raad ben ik naar de heer Bach alhier gegaan en heb hem uitgelegd dat de muziek die hij van plan is uit te voeren op de komende Goede Vrijdag niet uitgevoerd mag worden totdat daarvoor toestemming is ontvangen. Daarop antwoordde hij: het was altijd zo gegaan; het kon hem niets schelen, omdat hij er toch niets voor kreeg en het was hem alleen maar tot last; hij zou de superintendent laten weten dat het hem verboden was; en als er bezwaar werd gemaakt vanwege

de tekst, dan diende in aanmerking genomen te worden dat die al een aantal malen was uitgevoerd.' Dit incident, dat door de burgerlijke en niet door de kerkelijke autoriteiten werd veroorzaakt, was duidelijk een zaak van bestuurlijk toezicht. We weten niet of Bach uit kwaadheid de uitvoering van zijn eigen muziek annuleerde, en of hij op het laatste moment een ander werk uitvoerde, zoals Telemanns Brockes-Passion die hij omstreeks deze tijd moet hebben gedirigeerd."

De laatste versie van de Johannes Passion werd uitgevoerd in 1749, de één na laatste Goede Vrijdag die Bach zou meemaken. Deze versie lag dicht bij de 1724-versie, maar hij gebruikte meer musici voor deze uitvoering. Soli Deo Gloria zingt deze laatste versie.

Christelijke Oratorium Vereniging Soli Deo Gloria is opgericht op 16 december 1918 na een fusie van twee christelijke, gemengde zangverenigingen. Volgens het beleidsplan 'Soli 2000' bestaat het repertoire uit muziekstukken voor solisten, koor en orkest met in z'n algemeenheid een geestelijk karakter. Dat kunnen zijn oratoria, cantates en missen. Het koor geeft elk jaar twee uitvoeringen in de Oosterkerk te Hoorn. Al gedurende een reeks van jaren voert het koor jaarlijks op Witte Donderdag de Johannes Passion van Johann Sebastian Bach uit. Het najaarsconcert is heel afwisselend: werken van bekende of minder bekende componisten van 1650 tot heden.

Dirigent **Marcel Joosen** studeerde bij Jan Pasveer aan het Sweelinck Conservatorium te Amsterdam en behaalde in 1983 het diploma Koordirectie Uitvoerend Musicus. Een jaar eerder studeerde hij aan dit conservatorium af voor het hoofdvak piano. Hij is werkzaam als docent piano, musical en eigentijdse zang. Daarnaast is hij artistiek leider van Toonkunst Alkmaar, Soli Deo Gloria te Hoorn, Stem en Snaren te Enkhuizen en het Pauluskoor te Amstelveen. De afgelopen jaren heeft hij met deze koren vele prachtige concerten gegeven, o.a.: A Child of our Time van Michael Tippett, Ein Deutsches Requiem van Brahms, Verdi's Requiem, Poulencs Stabat Mater en nog onlangs Bachs Hohe Messe in Alkmaar. Bij Soli Deo Gloria leidt hij de jaarlijkse uitvoering van Bachs Johannes Passion. Van de najaarsconcerten van 'Soli' noemen wij Mozarts Requiem, het Magnificat en het Requiem van Rutter, De Schipbreuk van Wagenaar en de Cantata Ecologica van Steven Hoogenberk. Naast het 'gebruikelijke oratoriumwerk' leidde hij ook bijzondere projecten. Met projectkoren gaf hij concerten in Boedapest, Berlijn en Praag. Tevens was er in 2003 een uitvoering van vier koren onder zijn leiding in het Concertgebouw te Amsterdam. Hierbij werd met bijna 400 zangers een uitvoering gegeven van Puccini's Messa di Gloria en het Stabat Mater van Rossini. In Amsterdam en Enkhuizen leidde hij de zogenaamde 'Scratch'-dagen met zo'n 400 zangers. In 2010 werd onder zijn leiding een integrale uitvoering gegeven van Bachs Weihnachtsoratorium in de Grote Kerk te Alkmaar.

De Amerikaanse lyrische tenor **James Doing**, geboren in 1960, voltooide zijn studie in zijn geboorteplaats Connecticut/USA, vestigde zich in Nederland en sloot zich aan bij de Studio van de Nederlandse Opera (1984 tot 1987). Benoemd tot Professor of Voice van de Universiteit van Wisconsin-Madison (Verenigde Staten). Met Amsterdam als thuisbasis van 1984 tot 1995, en hier zeer regelmatig terugkerend, is James Doing een veelgevraagd opera- en concertzanger in Nederland die inmiddels met al de belangrijke operahuizen en orkesten heeft gezongen. Zijn repertoire omvat meer dan 55 operarollen en 60 orkestwerken. James Doing is gespecialiseerd in de opera's van Mozart en in de muziek van J.S. Bach. In 1999 opende hij het Holland Festival met Purcells King Arthur in Amsterdam met daaropvolgend een tournee door Nederland. James Doing is gespecialiseerd in Bachs Passionen die hij uitvoerde (zowel aria's als Evangelist) in Nederland (Concertgebouw Amsterdam), Hannover, Darmstadt, en gedurende een tournee door Israel (o.l.v. Michel Corboz). Andere oratoria waarin James Doing veelvuldig is te horen zijn Bachs Weihnachtsoratorium, Händels Messiah.

De bas **Hans Christian Hinz** werd in Hannover geboren. Zijn muzikale grondslag werd gelegd bij het Jongenskoor in Hannover, waar hij later nog vijf jaar als repetitor zou werken. Aan de Hochschule für Musik und Theater Hannover, behaalde hij het examen 'Schoolmuziek'. Hij vervolgde met een studie Zang bij Prof. Hildegard Kronstein-Uhrmacher aan de Hochschule für Musik in Detmold. Hij behaalde zijn diploma's en was o.a. werkzaam bij de Internationale Arbeitskreis für Musik Kassel (IAM).

Hij won een aantal prijzen zoals tijdens de Westfälische Musikfesten voor interpretatie van hedendaagse muziek en in 1999 was hij finalist bij de Erna Spoorenberg Vocalisten presentatie van de KCZB. Naast zanger van het Duitse en Franse lied houdt de basbariton zich voornamelijk bezig met het oratorium werk: de Mariavespers van Monteverdi en Messiah van Händel, van J.S. Bach alle werken in historische uitvoering, maar ook Haydns Schöpfung, Mendelssohns Paulus, Ein Deutsches Requiem van Brahms en Carmina Burana van Orff. Hij werkte mee aan talrijke cd-, radio- en televisie producties. Hans Christian Hinz vertolkte de rol van Christus (als vervanger) bij de uitvoering van de Johannes Passion door Soli Deo Gloria in 2012.

Sopraan **Caroline Stam** studeerde zang aan het Sweelinck Conservatorium Amsterdam bij Erna Spoorenberg en Margreet Honig. Zij behaalde het diploma Uitvoerend Musicus na haar studie Docerend Musicus cum laude te hebben afgesloten. In 1995 behaalde zij de eerste prijs voor sopraan op de Grimsby International Competition for Singers te Grimsby, Groot-Brittannië, alsmede de eerste prijs voor de vertolking van het Franse lied. Caroline Stam verleende solistische medewerking aan de cd-opnamen van Purcells Fairy Queen en diverse Bachcantates, waaronder de gehele tiende aflevering van de serie complete opnamen van de Bachcantates onder leiding van Ton Koopman. Ook verschenen van haar een opname van Italiaanse barokcantates onder leiding van Patrick Peire en Bachs Johannes Passion met de Nederlandse Bachvereniging onder leiding van Jos van Veldhoven. Zij soleerde tevens in Ton Koopmans reconstructie van Bachs Markus Passion alsmede Buxtehudes Das Jüngste Gericht met het Amsterdam Baroque Orchestra and Choir van Ton Koopman. Caroline Stam treedt op met het blokfluitensemble Brisk en het Egidiuskwartet. Caroline Stam zong al eerder met Soli Deo Gloria. In november 2014 was zij soliste bij het najaarsconcert.

Mezzosopraan **Maria Fiselier** (1988) studeerde in 2011 af in Den Haag met een onderscheiding voor 'Artistry and integrity in performing'. Ze volgde masterclasses van Jard van Nes, Udo Reineman en Rudolf Jansen, maar ontving haar eerste zanglessen van haar vader, bariton Frans Fiselier. In 2012 won Maria Fiselier de publieksprijs van het Grachtenfestival Conservatorium Concours, een nationale competitie voor jonge getalenteerde musici, en de Vrienden van het Lied-prijs tijdens het Internationaal Vocalisten Concours

's-Hertogenbosch. Haar repertoire omvat verschillende oratoria, zoals het Requiem van Duruflé, Vivaldi's Gloria en Le Roi David van Honegger. Op het operapodium heeft ze de rol van Dorabella vertolkt in Mozarts Cosi Fan Tutte en was ze te zien in Franz Lehars Die lustige Witwe met het Gelders Orkest onder leiding van Martin Sieghart. In 2011 vertolkte ze de rol van Nancy in Brittens Albert Herring, een productie van Aldeburgh Music. Maria Fiselier heeft verschillende nieuwe composities uitgevoerd en werd in 2010 uitgenodigd als solist door de Young Composers Meeting om nieuwe werken uit te voeren met Orkest de Ereprijs, onder leiding van Rob Vermeulen. Maria Fiselier soleerde vorig jaar november bij het najaarsconcert van Soli.

Tenor **Jeroen de Vaal**, bij Soli Deo Gloria inmiddels een vertrouwde verschijning, studeerde aan het conservatorium te Utrecht bij Eugénie Ditewig en volgde daar de operaklas bij Monique Wagemakers en Jan Slothouwer. Na zijn studie volgde hij lessen bij Eric Tappy te Lausanne en bij Marcel Reijans. Masterclasses volgde Jeroen onder meer bij Jard van Nes. Op dit moment wordt hij gecoacht door de tenor Valentin Jar. Jeroen de Vaal werkte in operahuizen als De Nederlandse Opera, Opera Zuid, De Vlaamse Opera, De Munt, de Wiener Kammeroper en Theater an der Wien. Hij zong in Turandot, geregisseerd door Judith Vindevogel en in een productie van De Nederlandse Opera, Die Meistersinger von Nürnberg. Jeroen is een veelgevraagd concertzanger en is dan ook regelmatig te horen in J.S. Bachs Passionen en cantates, Hohe Messe en Weihnachts-oratorium. In 2011 werd hij uitgenodigd om in Slovenië Die Jahreszeiten van Haydn met het Slovenian RTV Orchestra te zingen. Op het gebied van kamermuziek maakt Jeroen deel uit van Frommermann en samen met pianiste Shuann Chai en sopraan Tamar Niamut geeft Jeroen regelmatig concerten met diverse liedprogramma's.

De bas **Matthijs Mesdag** is een veelzijdige zanger met een oratorium- en operacarrière die hem bracht naar Duitsland, België, Frankrijk, Finland, Engeland en Japan. Na te zijn afgestudeerd aan het Sweelinck Conservatorium Amsterdam bij Margreet Honig, vervolgde Matthijs Mesdag zijn opleiding aan de 'Britten Pears School for advanced musical studies' in Aldeburgh. Daarna werd hij gecoacht door David Pittman Jennings te Parijs. In het oratoriumvak heeft hij inmiddels ruimschoots zijn sporen verdiend. Hij zong reeds alle grote Bachwerken en vele cantates, maar ook werken als de Elias en Paulus van Mendelssohn. Sinds de oprichting in 1992 maakt hij als ensemblezanger en solist deel uit van het Amsterdam Baroque Choir o.l.v. Ton Koopman. Matthijs Mesdag kan als een vaste deelnemer aan de passie-uitvoeringen van Soli Deo Gloria worden beschouwd.

Reeds meer dan vijftien jaar is **Nicholas (Nick) Devons** concertmeester van het **Noordhollands Bach Orkest**, dat al vele jaren de vaste begeleider is van de uitvoeringen van Soli Deo Gloria. Slechts af en toe moet naar een ander begeleidingsorkest worden uitgeweken. Het orkest begeleidt ook regelmatig de uitvoeringen van de oratoriumvereniging 'Stem en Snaren' te Enkhuizen.

Beitske Verheij studeerde cello bij Jean Decroos en Herre Jan Stegenga, en was als docent gedurende vijftien jaar werkzaam op diverse muziekscholen. Met de pianist Bernd Brackman nam zij een cd op voor het label Erasmus, met duorepertoire van Villa-Lobos. Ze trad verschillende malen met orkest op als soliste. Beitske is lid van het Noordhollands Bach Orkest en de continuo-celliste bij de uitvoering van de Johannes Passion.

De in Japan geboren **Takeshi Sudo** studeerde viola da gamba bij Wieland Kuijken en Philippe Pierlot aan het Koninklijk Conservatorium. In Den Haag studeerde hij ook kamermuziek met o.a. Ton Koopman. Hij treedt op en maakt opnamen met vele ensembles en orkesten, waaronder The Spirit of Gamba (Freek Borstlap), het Combattimento Consort en het Bach Orchestra of the Netherlands (Pieter Jan Leusink). Zijn brede belangstelling voor kunst leidde hem tot succesvolle samenwerking met de Nederlandse dichteres Anna Enquist en de Poolse acteur Jerzy Zelnik. Zijn belangstelling voor hedendaagse muziek heeft geleid tot veel premières van nieuwe stukken, sommige voor hem geschreven. Hij kreeg een eervolle vermelding in de solistenafdeling van het concours 'Musica Antiqua Brugge'. Hij was finalist in het Bach-Abel internationale concours (Köthen, 2009). Hij is leider van Dionysus barokensemble.

Organiste **Aukje Broers** studeerde aan het Amsterdams Conservatorium hoofdvak orgel bij Jacob Bijster en Simon C. Jansen en continuospel bij Simon C. Jansen en Gustav Leonhardt. Na het behalen van het solodiploma orgel studeerde zij hoofdvak solozang bij Coby Riemersma eveneens aan het Amsterdams Conservatorium. Zij werkt nog steeds aan veel concerten mee als continuo-speelster.

Aukje Broers woont in Hoorn en was daar verbonden aan de muziekschool Gerard Boedijn en aan de muziekschool Oostelijk West-Friesland. Zij heeft een bloeiende privépraktijk. Zij is repetitor van de oratoriumverenigingen te Hoorn en Enkhuizen, waar zij ook de stemvorming voor haar rekening neemt.

Dit concert is mede mogelijk gemaakt door:

Accountantskantoor Hoff
Accountancy, Administraties, Fiscale zaken en Bedrijfsadviezen

De Oude Veiling 12 • 1689 AA Zwaag • tel.: 0229-280090
www.accountantskantoorhoff.nl

meco offset

drukkerij
ontwerpstudio
digitaal printen

de factorij 26 - 1689 AL - zwaag - t. 0229 24 77 73 - info@meco-offset.nl www.meco-offset.nl

Marlingua
tekst- en vertaalwerk

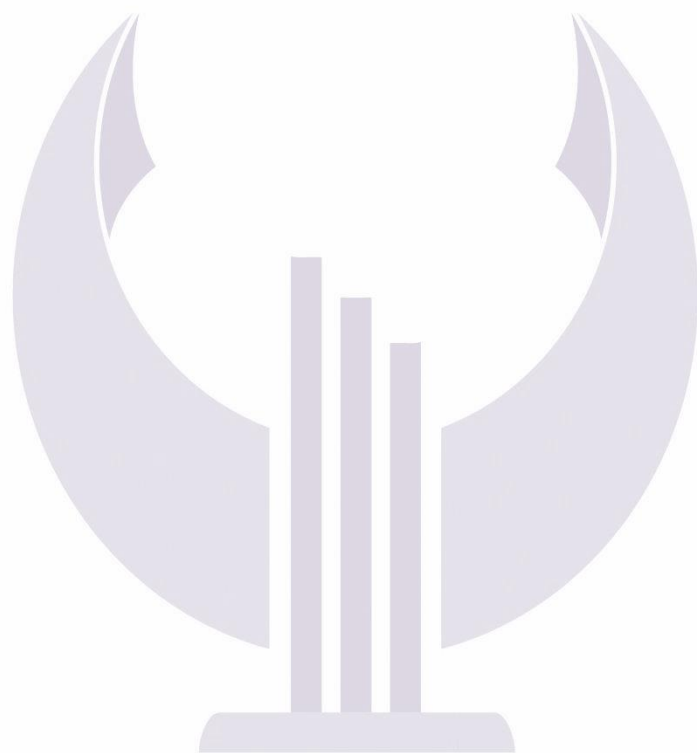
drs. Jan Tazelaar M (+31) 6 5332 6513
Uiterstegracht 22 www.marlingua.nl
2312 TE Leiden info@marlingua.nl

**Autobedrijf
Cees van der Maat**

AUTOBEDRIJF VAN ZWIENEN HOORN

**Soli Deo Gloria Hoorn
Oratoriumvereniging sinds 1919**